

Is Leren met Ouders het ei van Columbus?

Het lijkt het ei van Columbus; ouders die hun eigen kind op school begeleiden bij specifieke vakken. Het zou prestaties verhogen en de werkdruk bij leraren verlagen. Op de scholen van Scala wordt deze aanpak al jaren toegepast. Joris Spekle en Henk van der Pas schreven het boek *Leren met Ouders*, waarmee leerkrachten, schoolleiders en bestuurders onderbouwde informatie en tips krijgen om dit ook op hun school te organiseren.

DOOR VANESSA PELLE

Het principe van 'leren met ouders' lijkt op dat van 'schippersscholen' waarbij ouders en leerkracht het kind samen begeleiden. 'Die kwaliteit van samenwerken gunnen we meer kinderen dan alleen kinderen aan boord van een schip', zeggen Joris Spekle en Henk van der Pas in het boek *Leren met Ouders*. *Leren met Ouders* werkt volgens het 'Dernyprincipe' uit de wielersport. De Derny (een soort brommertje waar de gangmaker op zit) en de 'renner' zijn een duo, waarbij de een de ander nodig heeft om tot maximale resultaten te kunnen komen. De Derny denkt en de 'renner' fietst.

Voor de mensen die weinig kennis hebben van wielrennen: kun je de vergelijking uitleggen?

Joris: 'In het wielrennen heeft men een oplossing gevonden om renners onder optimale omstandigheden te laten trainen ter voorbereiding op wedstrijden. Zij maken hierbij gebruik van een Derny, een lichtgewicht motor die een beetje lijkt op een fiets. De Dernybestuurder zorgt er samen met een coach voor dat hij

de 'renner' een tempo biedt dat hem perfect past. Op deze manier verkeert de 'renner' in de meest ideale omstandigheden. De taak van de Dernybestuurder is niet heel ingewikkeld, maar heeft wél veel impact. We maken die bijzondere vergelijking tussen een groep leerlingen en een peloton wielrenners om inzichtelijk te maken waarom het een goed idee is om samen met ouders te werken. Het is een combinatie van individuele begeleiding met gepersonaliseerd onderwijs zonder dat er een nog groter beroep wordt gedaan op leraren.'

Het principe wordt sinds enkele jaren toegepast op Scala-scholen, dat zijn 13 scholen in het katholiek en openbaar basisonderwijs in de gemeente Heusden.

Je schreef het boek dan ook samen met Henk van der Pas, directeur bestuurder van Stichting Scala. Waarom besloten jullie hiertoe?

'In november 2013 deed ik als leerkracht op basisschool de Bussel in Vlijmen, onderdeel van stichting Scala, mijn eerste *Leren met Ouders*-ervaring op, toen alleen nog met een moeder en zoon. In de periode daarna groeide de deelname van ouders en leerlingen en even daarna volgden meer deelnemende scholen. Ouders bleken het heel prettig te vinden om op deze manier bij te dragen aan de ontwikkeling van hun kind. Inmiddels zijn er meer dan 180 leerlingen die meedoen. We kregen regelmatig nieuwsgierige scholen op bezoek die wilden zien hoe dit in de praktijk werkte. Begin 2016 ben ik fulltime aan de slag gegaan om ook andere scholen en ouders te helpen om zo goed mogelijk met elkaar samen te werken waardoor leerlingen het fijner hebben op school en meer leren. Ik merk dat er behoefte is om deze unieke samenwerkingsvorm actief te onderzoeken. Een boek kan daarbij heel erg handig zijn.'

Waar zijn jullie inzichten op gebaseerd?

'Er is een aantal concreet herleidbare inspiratiebronnen: Flipping the classroom, de Khan Academy, thuis-onderwijs maar bovenal het LOVK; het Landelijke Onderwijs voor Varende Kinderen. Dat is een organisatie uit Rotterdam die onderwijs verzorgt voor jonge kinderen die aan boord wonen van een schip. Zij faciliteren en ondersteunen ouders zodat ze iedere dag samen met hun kind oefenen aan de doelen die basisscholen kennen. Die kwaliteit van samenwerken gunnen we meer kinderen dan alleen kinderen aan boord van schip.'

Ouders worden aangestuurd door de leraar om hun kind te begeleiden. Hoe werkt dit in de praktijk?

'Er zijn grofweg vier vormen waarop je *Leren met Ouders* kunt organiseren. Op school/onder schooltijd, thuis/na schooltijd, op school/na schooltijd en thuis/onder schooltijd. Vervolgens is er volop ruimte om het op een manier te organiseren die bij de school past.'

Schrijft de leraar individuele leerplannen voor de leerling en de ouders? Levert dat niet veel extra werk op?

'De meeste basisscholen werken met groepsplannen of een vorm hiervan. Leerkrachten stellen doelen op individueel niveau van de leerling en delen de groep tijdens een aantal vakken in op drie instructieniveaus. Het stellen van die doelen blijft, het indelen op instructieniveau voor een deelnemende leerling niet. Wat er wel verandert, is hoe het leerdoel wordt gesteld en op welke manier instructie en begeleiding verloopt. De leerkracht kiest samen met de ouder én de leerling leerdoelen. Ze evalueren deze om vervolgens

nieuwe leerdoelen te kiezen. De begeleiding komt voor het grootste deel (van dat vak) voor rekening van de ouder. Uiteindelijk ervaren leerkrachten minder stress en werkdruk. Het is natuurlijk wel even wennen.'

Wat biedt het boek de leerkracht en de ouders wat ze niet al weten of doen?

'Binnen de vier genoemde vormen van *Leren met Ouders* ontstaan nog steeds nieuwe varianten en combinaties. Het is hartstikke leuk als scholen die nieuwe plannen op hun school realiseren. Daar biedt het boek ondersteuning en inspiratie bij. Er zijn ook scholen die *Leren met Ouders* inzetten om anderstalige ouders te betrekken, door ze te helpen de Nederlandse taal aan te leren en de nieuw opgedane kennis in te zetten om hun kinderen te ondersteunen. Ik vind dat echt heel mooi!'

De voordelen zijn heel helder: verlichting werkdruk leraren, meer persoonlijke aandacht voor het kind, betere leerresultaten... Waarom doet niet elke school dit al jaren?

'Laatst zei iemand tegen me dat *Leren met Ouders* eigenlijk het ei van Columbus is. Zo had ik het nog niet bekeken en het is een heel mooi compliment. En een vader die zijn zoon en dochter ondersteunt, schreef laatst op LinkedIn: 'De eerste leraren van het kind zijn de ouders.' Prachtig toch?'

Leren met Ouders
is verkrijgbaar via
CPS.nl/uitgeverij

